

2011-03-11

Meddelande 5/2011 från Centrum för medeltidsstudier

Medeltidsseminariet

Seminariet med Johan Anund från Riksantikvarieämbetet om Litslena kyrka som skulle ha hållits måndagen den 21 mars är nu inställt. Seminariet kommer att hålla i maj istället.

Måndagen den 11 april presenterar Ann Catherine Bonnier en artikel om Härnevi kyrkas byggnadshistoria, närmast med utgångspunkt från den dendrokronologiska dateringen som kunnat göras i kyrkan. Detta är en del i Härnevi-projektet. Plats D900, kl. 16:00–18:00.

Fredagen den 15 april äger ett samarrangemang rum mellan Medeltidsseminariet, Äldre textseminariet och Teatervetenskapliga seminariet, då de teatermässiga aspekterna på två fornsvenska skämttexter ska diskuteras. Tid kl. 14:00–16:00, plats E792, Institutionen för franska, italienska och klassiska språk.

Sällskapet Runica et Mediævalia

Sällskapet Runica et Mediævalia har årsmöte tisdagen den 22 mars kl. 18:00–21:30 på Stockholms medeltidsmuseum. Latinisten fil.dr Erika Kihlman kommer hålla föredraget ”En medeltida universitetskarriär – Bero Magni i Wien”. Bero Magni, eller på vårt språk Björn Magnusson, var troligen den mest kände svensken i Wien vid 1400-talets mitt. Som magister regen undervisade han i mer än 30 år vid universitets filosofiska fakultet samt studerade och föreläste vid den teologiska fakulteten, där han mot slutet av sitt liv också blev licentiat. Han efterlämnade inte bara predikningar och utläggningar till den då obligatoriska kurslitteraturen utan även ett ansevärt bibliotek, som donerades till Domkyrkan i Skara. Böckerna är sedan länge försvunna men en inventarielista finns bevarad. Listans knapphändiga beskrivningar till trots är dock många av de 138 volymerna möjliga att identifiera, vilket ger oss en inblick i hans vetenskapliga och kanske också personliga intressen.

Med vänliga hälsningar

Olle Ferm och Fredrik Charpentier Ljungqvist

Centrum för medeltidsstudier

ÄLDRETEXTSEMINARIET VID STOCKHOLMS UNIVERSITET

Program för vårterminen 2011, på temat "gränser":

- **31 mars.** Julian Vasquez, docent i litteraturvetenskap, presenterar Schering Rosenhanes emblematiske program i ljuset av drottning Kristinas strategiska politik och den vittre spanske diplomaten Diego de Saavedra Fajardos *Empresas*. (Erland Sellberg)
- **28 april.** Robin Wahlsten Böckerman, doktorand i latin vid Stockholms universitet, talar om bildningens metamorfoser: Ovidius i 1100-talets undervisning.
- **9 juni.** Professor Mats Malm, litteraturvetenskap, Göteborgs universitet. Poesins röster: om hur de urskiljts, avgränsats och förändrats. Med nedslag från antiken till ca 1800, kretsande kring hur man hanterat och uppfattat olika röster i poetiska texter, på sätt som ibland ligger långt från våra sätt att uppfatta dem.

Mer information om seminarierna och ev. material för inläsning kommer senare. Vet du någon som borde få information om Äldretextseminariet? Skicka då gärna tips till Anna Carlstedt, adress anna.carlstedt@fraitu.su.se

Seminarierna äger rum på torsdagar 16.00 i Biblioteket, Humanistvillan, Frescati.

Dessutom blir det ett samarrangemang mellan Äldretextseminariet, Centrum för medeltidsstudier samt Teater- och dansvetenskap **fredag den 15 april kl 14.00 i E792** (Södra Huset, Institutionen för franska, italienska och klassiska språk, hus E plan 7). Ämnet för seminariet blir Skämttexter för uppförande: Den teatrala potentialen i två medeltida texter: *Skämtan* och *Julens och Fastans träta*

Äldretextseminariets arrangörer hälsar er varmt välkomna till vårens programpunkter!

Anna Carlstedt, Eva-Carin Gerö och Gunilla Iversen, Institutionen för franska, italienska och klassiska språk

Anders Cullhed och Erland Sellberg, Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria

Elisabeth Wåghäll Nivre, Institutionen för baltiska språk, finska och tyska

Welcome to the Picture Stone Symposium in Visby, Sweden, 7th – 9th September 2011

In 2011, 70 years have passed since Sune Lindqvist published the standard work *Gotlands Bildsteine* (1941-42). This is an event worth celebrating given the great impact that this publication has had on Iron Age and Viking Age research in Scandinavia. But it is also cause to consider that during such a long period of time no comparable standard work on the subject has been published.

The aim of this symposium is to gather researchers and other experts for a meeting to establish contact between various disciplines (Runology, Archaeology, Iconography, Saga research, History of religion), in order to achieve an overview of the field and hopefully to arrive at a new *Stand der Forschung* for Gotland picture stone research.

We also wish to call attention to the fact that the Gotland picture stones are of national as well as international concern warranting professional care and documentation. The scope of this symposium is to give an overview of chronology, find circumstances and the use of picture stones in various disciplines, to summarize current research and to point out gaps and future issues.

The preliminary program includes two days of paper presentations with invited scholars, a visit to the picture stone exhibition at the Gotland Museum and an excursion to picture stones in situ and in churches as well as contemporary Iron Age and Viking Age archaeological sites.

The symposium is initiated by the runic research group at the Swedish National Heritage Board and will be held in our premises in Visby.

Program and registration form will be available from the middle of May, but make a reservation in your calendar today.

The symposium is arranged by:

Statuter från svenska medeltida provinsialkonsilier 1506

Vid de olika provinsialkoncilierna från mitten av 1200-talet och framåt utfärdade man provinsialstatuter. Dessa innehöll bestämmelser om olika aspekter av kyrkolivet och om sanktioner om man inte följde bestämmelserna.

Med tiden växte dessa bestämmelser till en förvirrande och oöverskådlig massa »full av svårigheter och stötestenar«, som ärkebiskopen Nicolaus Ragvaldi sedermera framhöll. På uppdrag av ärkebiskopen 1441 gjordes därför en sammanställning, ett kompendium, över hela materialet. Detta spreds i avskrifter, men det enda exemplar som bevarats till våra dagar är från 1506. Detta inleds av ett alfabetiskt register till innehållet, och är försett med marginalglossor beträffande olika enskildheter som hänvisar till de officiella samlingar av medeltida katolsk sedvana och rätt som ingår i Corpus Iuris Canonici.

Detta kompendium har hittills fått ligga outgivet och praktiskt taget outnyttjat; detta troligen eftersom det, och särskilt dess marginalglossor, ställvis är synnerligen svårtolkade. Att handskriften nu föreligger i en fullständig transkription av doc. Sigurd Kroon innebär därför att den historiska forskningen får tillgång till nytt, viktigt material från svensk medeltid. I den föreliggande utgåvan ingår också ett fullständigt faksimil av hela manuskriptet.

Kompendiet trycktes 1525, dock i en form som vad dispositionen beträffar delvis avvek kraftigt från den bevarade handskriften och uppenbarligen utan vare sig register eller marginalglossor. Detta tryck är förlorat, men existerade ännu i början av 1700-talet då Christian Nettelbladt lät det ingå i band 2 av Schwedische Bibliothec 1728. Även detta tryck återges i föreliggande utgåva, dock omdisponerat enligt handskriftens textföljd och presenterat som parallelltext till denna för att underlätta jämförelser.

Beställ via info@artos.se eller www.artos.se